

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов, 66
Tel. + 359 /73/ 8855 01, Fax: + 359 /73/ 8855 16

E-mail: info@swu.bg
<http://www.swu.bg>

Катедра "Икономика" Информационен пакет ECTS

Специалност Международен бизнес

Образователно–квалификационна степен: Магистър

ЦЕЛ НА ПОДГОТОВКАТА

Магистърската програма по специалност "Международен бизнес" има за задача да подготви квалифицирани кадри за изпълнение на външноикономически и външнотърговски операции на различни равнища на стопанската и административна система на Република България, за звената на банковата система и небанковите финансови институции, централната банка и структурите на Европейския съюз, международни организации и подразделения на Министерството на външните работи, стокови и фондови борси и бюра за обмен на валута.

Завършилите тази специалност могат да заемат следните длъжности:

- финансов мениджър, специалист по международни инвестиции, специалист по външнотърговски и валутни операции, експерт по международни кредити, брокер или дилър, митнически инспектор и др. Завършилите специалността се реализират във всички стопански единици, които установяват и поддържат контакти с чужбина в областта на външната търговия, международната банкова дейност, обмена на услуги, транспортната и спедиционната дейност, международното застраховане, представителствата на чуждестранни фирми, смесените фирми, международния туризъм, международните организации и др.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОДГОТОВКАТА

Бъдещите магистри по специалност "Международен бизнес" са подготвени за вземане на управленски решения в бързо изменяща се международна икономическа среда, да формулират концепции и стратегии за развитието на валутния и външнотърговски сектор.

Магистърът по "Международен бизнес" прилага интегрирано получените общотеоретични и специализирани икономически познания в областта на:

- външноикономическата и външнотърговска дейност;
- международния банков мениджмънт и маркетинг, управлението на международен финансов риск;
- финансирането на задгранична предприемаческа дейност,
- политиката и функциите на международните финансови институции,
- спецификата на международните борсови и валутни операции;

- международните публични финанси, действащите програми и политики в рамките на обединеното европейско пространство.

Квалификационната характеристика на специалността "Международен бизнес" за образователно-квалификационна степен "Магистър" с професионална квалификация "Магистър по международен бизнес" е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на ОКС "Магистър", "Бакалавър", "Специалист" и с Правилниците на ЮЗУ "Неофит Рилски".

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 3.8. ИКОНОМИКА

СПЕЦИАЛНОСТ: МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: МАГИСТЪР ПО МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА И ЗАДОЧНА

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Международен маркетинг	5.0	1. Международна реклама	6.0
2. Международни валутно-финансови отношения	5.0	2. Геоикономика и регионално развитие	6.0
3. Валутен и митнически контрол	5.0	3. Конюнктура на международните пазари	6.0
4. Електронна търговия	5.0	4. Международни финансови пазари	6.0
5. Избираема дисциплина I група	5.0	5. Избираема дисциплина III група	6.0
6. Избираема дисциплина II група	5.0		
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)	
Избираеми дисциплини I група		Избираеми дисциплини III група	
1. Международна търговия с услуги и интелектуална собственост	5.0	1. Финансов контрол в ЕС	6.0
2. Международно банкиране	5.0	2. Корпоративна сигурност	6.0
3. Организационно поведение	5.0	3. Външно-икономически отношения на България	6.0
Избираеми дисциплини II група			
1. Транснационални корпорации	5.0		
2. Международни инвестиционни проекти	5.0		
3. Международни търговски институции	5.0		
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Глобална икономика	6.0	1. Иновации и иновационна политика	3.0
2. Еврепейско стопанство	5.0	2. Международна конкурентоспособност	3.0
3. Мита и митническа политика на ЕС	6.0	3. Управление на международни проекти	3.0
4. Данъчна политика на ЕС	5.0	4. Избираема дисциплина VI група	3.0
5. Избираема дисциплина IV група	4.0	5. Избираема дисциплина VII група	3.0
6. Избираема дисциплина V група	4.0	Държавен изпит или защита на дипломна работа	15.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)	
Избираеми дисциплини IV група		Избираеми дисциплини VI група	
1. Регионално сътрудничество и интеграция	4.0	1. Международно разделение на труда	3.0
2. Фондове на ЕС	4.0	2. Устойчиво развитие	3.0
3. Международно културно сътрудничество	4.0		
Избираеми дисциплини V група		Избираеми дисциплини VII група	
1. Международен бизнес етикет	4.0	1. Международни капиталови пазари	3.0
2. Европейска банкова система	4.0	2. Международна логистика	3.0
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 2 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 120 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Специалност: Международен бизнес
ОКС «Магистър»

МЕЖДУНАРОДЕН МАРКЕТИНГ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Интернационализацията на икономиката превръща международния маркетинг в едно от най-важните средства за успешното развитие на бизнеса в съвременните условия. Курсът има за цел да запознае студентите с особеностите на сложната и динамична международна маркетингова среда, с управлението на международния маркетинг и проблемите на координацията на международния маркетинг на стоки и услуги. Разглеждат се проблеми и ситуации пред които се изправят както големи, така и малки фирми на международния пазар. Студентите се запознават с методологията на определяне и специфициране на целевите международни пазари и с разработването на подходящ маркетингов микс за удовлетворяване потребностите на клиентите. Извежда се значението от обвързването на международния маркетинг с общата корпоративна стратегия на фирмата. Източниците на различията между маркетинга в международна и в национална среда не са в самите функции, а в параметрите на осъществяване на тези функции. Следователно, студентите по международен маркетинг трябва да могат да идентифицират съответните параметри и да разберат как те влияят върху маркетинговата програма

Съдържание на учебната дисциплина:

Концепция за международен маркетинг. Международна среда. Международна маркетингова стратегия. Маркетингови проучвания и международна маркетингова информация. Международна продуктова политика. Международна дистрибуция. Международни комуникации. Ценообразуване в международни маркетинг. Международен маркетинг на услуги. Информационни технологии, интернет и международния маркетинг. Бъдещето на международния маркетинг. Глобални клиенти за глобални пазари. Промени в глобалната конкуренция. Предимства от глобалните пазари. Тенденции в международните потребителски пазари /екологични продукти, застаряване на населението, ролята на жената и т.н./.

Технология на обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНИ ВАЛУТНО-ФИНАНСОВИ ОТНОШЕНИЯ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс в структурно отношение обхваща както основни общи проблеми на валутните и финансови пазари, така и специфични проблеми на движението на световните пари, новите международни финансови инструменти, колективните резервни валутни единици и промените в световната валутна система. Целта на учебната дисциплина "Международни валутно-финансови отношения" е студентите да получат задълбочени знания за съществените характеристики на действащите национални и международни валутни системи, основните принципи на функциониране на валутно-финансовите пазари, развитието на европейската валутна система. Ударението се поставя върху съвременното състояние и тенденции в развитието на световната валутно-финансова система, международните финансови центрове, формирането на оптимални валутни зони, европейските пазари на заеман капитал.

Съдържание на учебната дисциплина:

Седмичен хорариум: 2л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Възникване и определение на международните финанси. Национална и международна валутна система. Валута и валутен обменен курс. Видове котировки на валутните курсове. Основни характеристики на международната валутна система и етапи на нейното развитие. Системата на златния стандарт, Бретън-Уудската система 1945-1971 и съвременната система на плаващи валутни курсове. Сравнителна характеристика. Международни валутно-финансови центрове. Международен валутен фонд (МВФ). Световна банка. Банка за международни разплащания. Международните колективни резервни валутни единици. Създаване на европейската валутна система (ЕВС). Теория за оптималните валутни зони. Преимущества от използването на единната валута. Възможности и перспективи за въвеждането на еврото в България. Световната финансова криза и сътресенията на валутните пазари. Новите международни финансови инструменти. Търговията с валутни деривати. Ефективност на международния валутен пазар. Международни банкови услуги. Видове международни банки. Международен пазар на акции и облигации. Евровалутен пазар. Нововъзникващите пазари в системата на международните валутно-финансови отношения.

Технология на обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ВАЛУТЕН И МИТНИЧЕСКИ КОНТРОЛ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът по дисциплината "Валутен и митнически контрол" запознава студентите с основните форми и методи на контрол прилагани при митническия и валутен контрол, както и тяхната институционална организация и правна основа. Курсът е разделен на две. В първата част, митнически контрол се преподават основните категории, понятия, форми и методи на митнически контрол, както и спецификата на процедурите и действията на митническите контролните органи при отделните митнически режими. Дава кръг от минимални знания относно бъдещото ни участие в митническия съюз на ЕС. Втората част от курса запознава студентите с организацията и формите на валутния контрол и валутния режим. Съответно студентите се запознават и с нормативните изисквания и санкции при прилагането на съответните контроли.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и съдържание на митническия контрол. Видове и форми на митническия контрол. Права и задължения на страните в контролното правоотношение. Обобщена декларация за въвеждане . Митнически контрол във връзка с подаване на обобщена декларация за въвеждане. Митнически контрол на въведени стоки до получаване на митническо направление. Обща митническа тарифа и тарифно класиране. Деклариране на стоките и даване на митнически режим. Контрол при митнически режими внос, износ, транзит. Митнически контрол при митнически режими обработка под митнически контрол и митническо складиране. Митнически контрол при митнически режими временен внос. Митнически контрол при прилагане на митнически режими активно усъвършенстване и пасивно усъвършенстване. Митнически контрол на операции под покритието на карнета ТИР и АТА. Митнически контрол на границите на свободните зони и свободни складове. Валутен режим и валутен контрол. Попълване на валутна митническа декларация. Нарушения на митническото законодателство. Производство по установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания.

Технология за обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЕЛЕКТРОННА ТЪРГОВИЯ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината "Електронна търговия" има за цел да даде основно практически познания в областта на принципите на функциониране, методите за изграждане, менажиране и защита на системи за електронна търговия. Разглеждат се въпроси, свързани с техническото изграждане, функционирането и стратегиите за електронен бизнес. Отделено е внимание както на специфичните маркетингови аспекти на проблема, така и на законовото регулиране и поддръжката на системи – в.т.ч. на „електронни магазини“. Разглеждат се редица икономически и технически проблеми, касаещи методологията за организация на електронни търговски обекти, организация и технология на плащанията в Интернет (Easy Pay, Pay Pal, националната система за електронно разплащане в България ePay.bg и др.). Дисциплината цели да представи на студентите основни знания в областта на електронната търговия както в аспекта на нейната местно приложение, така и от гледна точка на все по-разрастващите си електронни търговски трансакции като съставна част на международните икономически отношения в техните общотеоретични, методически и практически аспекти.

Съдържание на учебната дисциплина:

Зараждане и разпространение на търговията по Интернет – същност и особености. Правни аспекти на електронната търговия у нас. Общи регламенти на търговията по Интернет – световна практика. Същност и архитектура на съвременната електронна търговия – „бизнес за бизнеса“, „бизнес-краен клиент“, „адресирани електронни магазини“, „безадресни електронни магазини“, платформи за електронна търговия от типа на И-бей или ОЛХ и др. Интернет- магазини – устройство, функциониране, поддръжка. Общи постановки и специфика. Планиране и развитие на интернет-бизнес. Показатели за оценка на електронно-базиран търговски обект. Техническо осигуряване на електронната търговия – сървъри, комуникационни мрежи. Изграждане, функциониране и поддръжка. Програмно осигуряване на електронната търговия – WEB- технологии. Приложни платформи. Национални и международни системи за разплащания в електронната търговия. Специфика на разплащанията в Интернет. Проблем на риска и отговорностите. Електронен маркетинг. Роля на социалните мрежи като канал за маркетингови послания и тяхното място в електронната търговия. Блогове, Маркетинг по електронната поща. Системи за електронни резервации в сферата на туризма, в сферата на транспортното обслужване, «обслужване на едно гише», «електронно правителство». Лични данни и електронна търговия.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ С УСЛУГИ И ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 4л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Международна търговия с услуги и интелектуална собственост“ е разработен в съответствие с общите цели на бакалавърската програма по “Международен бизнес”. В структурно отношение обхваща както основни общи проблеми и специфични особености на международната търговия с услуги и интелектуална собственост, така и тенденциите в развитието на интелектуалните продукти и мястото им на международния пазар. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданата тематика. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи имат за цел да затвърдят получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и определение на международната търговия с услуги. Предпоставки за развитието на международната търговия с услуги. Класификация на услугите, предмет на международната търговия. Специфични особености на услугите, обект на международна търговия. Ценообразуване в международната търговия с услуги. Експортна производствена база на услугите – същност и основни компоненти. Фактори на международните пазари на услуги. Контрагенти на международните пазари на услуги. Международна търговия с транспортни услуги. Същност и генезис на интелектуалните продукти. Класификация на интелектуалните продукти в международната търговия. Организационни форми на производство на интелектуални продукти в международен план. Международната търговия с интелектуални продукти. Методологични въпроси на формиране на международните цени на интелектуалните продукти. условия на сделките с интелектуални продукти. Тенденции в развитието на интелектуалните продукти и мястото им в международния бизнес.

Технология за обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНО БАНКИРАНЕ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 4л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща както международното банкиране с поглед “от вътре”, така и с поглед “от вън”, т.е. с акцент върху услугите оказвани на банковите клиенти участници в международните икономически отношения. Включеният в курса учебен материал е съобразен с предвидения хорариум и спецификата на специалността с равностойно застъпване както на теоретични, така на практически въпроси. Целта на учебната дисциплина “Международно банкиране” е студентите да получат необходимите знания за успешни взаимоотношения с банките при обслужването на външнотърговските сделки и отношения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятие и история на международното банкиране. Възникване и развитие на банките – от сарафската маса до електронното банкиране. Видове банки: емисионна функция, централна и търговски банки. Видове банкови сделки. Основни тенденции в международното банкиране. Международни банкови операции. Банкови разплащания. Депозитни и кредитни операции. Други операции. Инфраструктура на международните банкови операции. Банкови кореспондентски отношения. Същност и организация. Установяване на банкови кореспондентски отношения. Продукти и услуги на банковите кореспондентски отношения. Организация на международните плащания. Средства за плащане. Запис на заповед. Мениелница. Чек. Превод. Плащане с ценни книжа. Плащане с банкноти. Документални стандарти при външнотърговските сделки. Изисквания към документите при външнотърговската сделка. Транспортни документи. Фактури. Застрахователни документи. Други стокови документи. Форми на международни плащания – документарен акредитив. Същност на акредитива като форма а плащане. Технология на акредитивно плащане. Видове документарни акредитиви. Форми на международни плащания – документарно инкасо. Технология и форми на документарното инкасо. Рискове и техники за тяхното ограничаване. Плащане по открита сметка и чрез международен превод. Банкове гаранции при външнотърговските сделки. Обща характеристика на банковите гаранции. Реквизити. Видове банкови гаранции. Кредитиране на външната търговия. Обща характеристика. Видове кредити. Фирмен кредит по вноса и износа. Цена на кредита. Валутни операции в международното банкиране. Котировка, арбитраж, дилърски апарат, валутни позиции. Спот-пазар – структура и инструменти. форуърден и фючерсен пазар. Прогнозиране на валутния пазар. Опционни и суапови операции. Обща характеристика на опционните и суапови операции – видове. Техника и приложение на опционните и суапови операции. Рискове при международното банкиране. Международни банки.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ОРГАНИЗАЦИОННО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Организационното поведение изучава устойчивите характеристики на поведението на човека и човешките общности от гледна точка на организирания труд и управлението. То е интердисциплинарна област, която е посветена както на изучаването и разбирането на причините, структурата и динамиката на индивидуалното и груповото трудово поведение, така и на практиката на въздействието върху него, неговото реално практическо управление. Организациите са социални системи, обединяващи човешки и материални ресурси. Поведението на отделните личности и на групи от хора, които управляват организацията, или работят за тях, е до голяма степен непредсказуемо, доколкото в основата му лежат комплексни и взаимодействащи си причини: индивидуални особености, потребности и интереси, ценностни системи, мотивации, отношения и пр.. В същото време това поведение трябва да бъде изучавано, разбирано и управлявано, защото трудът заема най-важно място в живота на всеки човек, защото няма по-важен фактор за успеха на една организация, от хората ѝ, и защото от ефективното функциониране на организацията зависи благоденствието на всяко общество. Организационното поведение е търсена и популярна дисциплина за студентите и специализантите в областта на общия мениджмънт, бизнесадминистрацията и управлението на човешките ресурси във всички известни световни центрове за обучение в тази област.

Съдържание на учебната дисциплина:

Организационното поведение като научна област и академична дисциплина – предмет, цели, равнища на анализ, подходи. Концепции лежащи в основата на организационното поведение – за природата на човека, за природата на организацията. Индивидуално трудово поведение – индивидуални различия. Динамика на индивидуалните различия. Мотивация. Отношение. Ангажираност. Мотивите и мотивацията в сферата на организационното поведение. Мотивационни модели. Видове мотивация към труд – нагласа, ангажираност, съпричастност. Организационни теории. Групите в организацията. Същност. Организационни роли. Статус и социализация. Формални групи и структури. Неформални групи и структури. Неформална организация. Имейдж на организацията. Организационна култура. Форми. Функции на организационната култура. Междуличностно поведение в групата. Същност. Видове. Проблеми. Междуличностна динамика в групата. Власт. Организационна политика. Конфликти. Видове конфликти. Конфликтна ситуация. Стратегии за управление на конфликтите. Качество на трудовия живот. Стрес и неговото управление. Съветване. Ръководство и лидерство. Същност и разграничения. Концепции за ръководство и лидерство. Видове комуникация и комуникационни проблеми. Възникване и развитие на организационната култура. Управленски тренинг.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТРАНСНАЦИОНАЛНИ КОРПОРАЦИИ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща както основни общи проблеми на съдържанието и целите на транснационалните корпорации, така и специфични проблеми на ролята им в международните икономически отношения, взаимодействието им с развиващите се страни и световния оборот на капитала. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат задълбочени знания за отличителните особености на транснационалните корпорации, причините и спецификата на дейността

Седмичен хорариум: 4л + 0су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 4л + 0су

Вид на изпита: писмен

им, новите аспекти на развитието им и въздействието върху международното разделение на труда. Ударението се поставя върху финансовите и валутно-кредитни аспекти на функционирането на транснационалните корпорации (ТНК), правното регулиране на дейността им, тяхната отраслова структура и особености на финансиране.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретични аспекти на транснационалните корпорации. Същност и характеристики. ТНК като двигател на транснационализацията. Роля и механизъм на функционирането на ТНК в условията на глобализация. Формирането на транснационалната икономика. Типове и структура на ТНК. Роля в международната стопанска дейност. Стратегическо планиране в транснационалните корпорации. Отраслов анализ на най-големите корпорации в света. ТНК във финансово-кредитната и застрахователна сфера. Взаимодействие на ТНК с националната държава. Национална специфика на ТНК. Особенности на ТНК в ЕС. Взаимодействие на ТНК с развиващите се страни. Влияние на дейността на ТНК върху пазара на капитали в Югоизточна Европа. Кризата на корпоративното управление в началото на ХХІ век. ТНК и световната енергийна сигурност

Технология на обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Международни инвестиционни проекти“ е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Международен бизнес”. В структурно отношение обхваща, както основни общи теми по управление на проекти, така и специфични проблеми, касаещи инвестиционното проектиране. Учебната дисциплина е насочена към овладяване на знания и умения за инвестиционното проектиране, базирайки се върху знанията на студентите придобити от обучението им по другите учебни дисциплини. Методите за овладяването на инвестиционното проектиране са свързани, както с конкретна разработка на инвестиционен проект, така и с разглеждане на казуси. Целта на учебната дисциплина “Международни инвестиционни проекти“ е студентите да получат задълбочени знания в областта на инвестиционните проекти, като се запознаят с основните инструменти, методи и техники за проектно управление на инвестиционната дейност, чрез инвестиционните проекти и възможностите за тяхното приложение в съвременните условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Инвестиции – същност и видове. Инвестиционна среда – фактори, аспекти и възможности за привличане и насърчаване на международните инвестиции в България. Пазарен анализ, прогнози и бизнес план, предхождащи инвестиционния процес (макро и микро-локация, граници, търсене, SWOT-анализ ...). Инвестиционен процес – същност, структура и съдържание. Инвестиционен климат в България. Юридически изисквания, съпровождащи инвестиционния процес. Публично-частни партньорства – същност, характеристика, форми. Източници на финансиране. Инвестиционни фондове – същност и видове. Форми на правно и организационно структуриране на инвестиционните фондове в България. Взаимоотношения на участниците в инвестиционния процес – инвеститори, експерти, банки-кредитори, пазар на недвижими имоти и др. Инвестиционно проектиране – видове проекти и изисквания. Класификации. Апликационна форма. Обхват на инвестиционните проекти и видове в зависимост от предназначението, големината и местоположението на проектираните обекти и изисквания към проектните решения. Етапи в инвестиционното проектиране. Организация на проектирането и изпълнението на инвестиционен проект. Избор на екип. Определяне изходните характеристики на инвестиционния проект – избор на технология, производствени мощности, производствена програма, варианти и др. Инвеститори – същност и видове. Структуриране, фази и времеви ход на инвестиционния проект. Идеен и технически проект. Техничко-икономическо проучване и анализ на възможностите. Работен проект – обхват и съдържание на отделните части. Разрешения, договори, лицензии, застраховане. Съгласуване и одобряване на инвестиционния проект (оценка за съответствие, становища на Ел, ВиК, пожарна и др.). Разрешения за ползване – екскутивни чертежи, приемане и въвеждане в

Седмичен хорариум: 4л + 0су

Вид на изпита: писмен

експлоатация. Инвестиционни проекти в инфраструктурата – мегапроекти. Оценяване на проектите от екологична, стратегическа и социална гледна точка. Управление и контрол на инвестиционния процес. Усъвършенстване на инвестиционното проектиране – препоръки.

Технология на обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНИ ТЪРГОВСКИ ИНСТИТУЦИИ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината “Международни търговски институции” е разработен в съответствие с общите цели на бакалавърската програма по “Международен бизнес”. В структурно отношение обхваща както основни общи проблеми на съдържанието и целите на международните търговски институции, така и специфични проблеми на ролята им в международните икономически отношения, взаимодействието им с развиващите се страни и световния оборот на капитала. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданата тематика. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи имат за цел да затвърдят получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теории за международната търговия. Ефективност и роля на външната търговия. Регулиране и регламентиране на външноикономическата дейност. Органи и институции на световно (глобално) равнище. УНКТАД. ГАТТ. Органи и институции на световно (глобално) равнище МВФ. МБВР. Органи и институции на регионално (европейско) равнище. ЧИС. ОИСР. Органи и на регионално (европейско) равнище ИКЕ ЕАСТ. Световна търговска организация. Органи и институции за регулиране и регламентиране на външноикономическата дейност на национално равнище. Външната търговия на България - тенденции и проблеми. Европейския съюз (ЕС) като световна икономическа сила. Общи политики. Структура на търговията на ЕС. Единен вътрешен пазар. Организации и фирми, осъществяващи външнотърговска и международна стопанска дейност. Регулиране на чуждестранните инвестиции. Свободни икономически зони. Участие и роля на световните стокови борси в международната търговия.

Технология на обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНА РЕКЛАМА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да предостави на студентите основни знания в областта на управлението на маркетинговите комуникации на съвременната фирма, акцентирайки върху рекламата в международна среда. Лекционният курс в логическа последователност и обвързаност представя на студентите: - особеностите на рекламата като елемент на комуникационния маркетингов микс и ролята ѝ за успеха на експортно ориентираните фирми; - видовете реклама; - процесът на разработване на рекламен план; -

Седмичен хорариум: 2л + 2су

Вид на изпита: писмен

процесът на създаване на рекламно послание; - особеностите на медия планирането; - разработването на рекламен бюджет. Наред с лекциите курсът включва обсъждане на аудиовизуални материали, дискутиране на казуси и подготвяне и презентирание на самостоятелни работи (рекламен бриф), които придават практическа насоченост на курса. Целите и задачите на учебната дисциплина е студентите да получат базови знания и практически умения в областта на управлението на маркетинговите комуникации на съвременната фирма, акцентирайки върху рекламата в международна среда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Рекламата като елемент на маркетинговите комуникации. Същност и особености на рекламата. Рекламни институции. Разработване на рекламен план. Рекламни канали, носители и средства – сравнителен анализ и оценка. Процес на създаване на рекламно обръщение (послание). Медия планиране. Разработване на рекламен бюджет

Технология на обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ГЕОИКОНОМИКА И РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Обучението по „Геоикономика и регионално развитие“ е разгледано освен през призмата на глобализацията, т.с. и на управлението и развитието на информационните технологии, глобалното противопоставяне и програми за развитие, съвременният пазар като възможност за конкуренция на потенциали и системи за управление на производството и на труда. Наред с представянето на фундаментални познания се формират умения за прилагане на тези знания в практиката. Това определя интердисциплинарния характер на преподаването и обучението, и очакваните резултати, че получените знания ще подпомогнат изучаването, както на другите дисциплини така и на дисциплините с икономическа и бизнес насоченост. Изучаванто на дисциплината допринася студентите да натрупат важни знания и да създадат умения, които да изградят в тях трайни разбираня за геоикономическите измерения на националното развитие, както и способност за идентифициране на специфичните процеси на глобализация и регионално развитие. Развиване на аналитично, конструктивно мислене и критична наблюдателност чрез бързо ориентиране, констатиране и оценяване или отхвърляне на готови модели, формиране на съвременна култура на общуване, развиване на способността за управление на сложни професионални дейности, идентифициране проблемите на регионалното развитие, регионалната интеграция и интеграционните обединения. Прилагане на уменията за оценяване, самооценяване и планиране на необходимостта от разширяване и актуализиране на професионалната квалификация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, предмет и задачи на геоикономиката и регионалното развитие. Глобални тенденции и процеси на геоикономическото развитие. Националното стопанство като фактор за геоикономическото развитие на националните държави. Същност и значение на локализационните теории за геоикономиката и регионалното развитие. Интеграционни процеси в Европа. Европейско икономическо пространство и икономическа интеграция. Регионална политика на Европейския съюз. Регионално развитие и регионална политика. Райониране и регионализиране на България. Геоикономически механизми за подпомагане на регионалното развитие. Роля на трансевропейските транспортни коридори и инфраструктурата за регионалното развитие и сътрудничеството в Европа. Световни геоикономически центрове и зони. Регионално развитие. Същност и специфика на регионалното развитие. Фактори, насоки, перспективи на регионалното развитие. Регионален икономически анализ. Регионална инфраструктура. Миграция на населението. Локационни фактори, зависимости, критерии. Определяне на локационните въздействия. Ефективност от комплексното социално-икономическо развитие на териториалните системи. Регионално развитие на свободните безмитни зони. Урбанизация и урбанистични структури в националното и световно стопанство. Регионална икономическа политика. Същност. Съвременни форми.

Технология на обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

КОНЮНКТУРА НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ПАЗАРИ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на: (i) същността и особеностите на конюнктурата като отражение на развитието на международните пазари на стоки и услуги, разглеждани като икономически системи и главно на измененията в тях в резултат на действието на редица политически, икономически и природни фактори; (ii) спецификата на планирането, организацията, провеждането на конюнктурните изследвания и (iii) изготвянето на прогнози за развитието на конюнктурата на международните пазари в зависимост от действието на съответните конюнктурни фактори – ценови и неценови детерминанти на международно и национално равнище. Дисциплината е ориентирана към обучението на студентите, които желаят да се реализират в сферата на международните икономически отношения (МИО) и по-специално във фирми, занимаващи се с международна търговия на стоки и услуги; в консултантски и маркетингови организации, занимаващи се с наблюдението, проучването и прогнозирането на пазарите на национално, регионални и международно равнище; в европейските и международни институции, натоварени със следенето на ключови сектори и процеси в икономиката на Европейския съюз и световната икономика като цяло.

Съдържание на учебната дисциплина:

Особености и фактори, обуславящи конюнктурата на международните пазари. Място и роля на конюнктурните проучвания в международните икономически отношения (МИО). Функции на конюнктурните проучвания в МИО. Конюнктурните прогнози като инструмент на управлението на производството в МИО. Световните и регионални стокови борси – отражение на конюнктурата в МИО. Изисквания към методиката за осъществяване на конюнктурни анализи и прогнози. Показатели, характеризиращи конюнктурата. Дългосрочно, краткосрочно и оперативен пазарно-ценово проучване. Определяне вида а на пазарите и техния обем от гледна точка на търсенето и предлагането. Методи за конюнктурни анализи и прогнози. Статистически методи. Методи за конюнктурни анализи и прогнози, Матрични методи. Методи за конюнктурни анализи и прогнози. Методи на сценария. Методи за конюнктурни анализи и прогнози. Експертни методи. Система на информацията в конюнктурното проучване. Първични и вторични източници на информация за конюнктурната ситуация на международните пазари. Планиране и организация на работата при провеждането на конюнктурни проучвания. Водещи международни организации, осъществяващи конюнктурни проучвания: WTO, UNCTAD, UNWTO и др. Водещи международни частни фирми и нестопански организации, специализирани в провеждането на конюнктурни проучвания.

Технология на обучение и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНИ ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Вид на изпита: писмен

Курсът има за задача да запознае студентите с основите на теорията на капиталовите пазари, както и с най-важните институционални основи на борсовата търговия и другите финансови операции. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и емпиричния материал се дава приоритет на връзката между икономическата теория и реалното пазарно поведение на инвеститорите, емитентите и останалите пазарни агенти. С тази цел се разглеждат някои теми, които не фигурират в учебните програми по борси и финансови пазари за другите икономически специалности. Дисциплината конкретизира множество теоретични положения, свързани с микро и макроикономиката, давайки същевременно конкретни практически познания, необходими за успешна работа в конкурентна пазарна среда. Целта на учебната дисциплина е студентите да придобият необходимите теоретични знания, позволяващи правилна интерпретация на икономическото поведение на инвеститорите, емитентите, спекулантите, борсовите посредници и органите за финансов надзор.

Съдържание на учебната дисциплина:

Финансова система. Финансови пазари и финансови посредници. Теория на финансовите пазари - ТЦКА. Теория на финансовите пазари - Арбитражна теория. Теория на финансовите пазари- Теория на пълните пазари. Теория на финансовите пазари - деривативни пазари. Теория на финансовите пазари-информационна ефективност. Теория на финансовите пазари - емпирични аспекти. Парични и борсови пазари, отражение на макроикономическата политика. Теоретични подходи в областта на парично-кредитната и фискалната политика и отражението им върху финансовите пазари. Валутни пазари и движение на капитали. Теория на оптималните валутни зони, единен финансов пазар на ЕС, еврозона. Финансов надзор и саморегулиране. Български финансов пазар и БФБ. Приложение на теориите, свързани с капиталовите пазари към българския финансов пазар.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ФИНАНСОВ КОНТРОЛ В ЕС

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на финансовия контрол прилаган от правото на ЕС с цел контрол върху Европейските публични финанси и защита на финансовите интереси на ЕС. Материалът е насочен към това в рамките на хорариума да се представят основните форми и органи на финансов контрол и цялостната система на финансовия контрол прилаган в Европейския съюз. Дисциплината е основна при обучението на специалисти с висше икономическо образование, насочили се към специализация в сферата на публичните и фирмените финанси и корпоративния финансов мениджмънт публична администрация и международни икономически отношения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Европейски публични финанси. Европейски бюджет - приходи. Европейски бюджет - разход. Европейски фондове и програми. Система и функции на финансовия контрол в ЕС. Органи на Финансов контрол в ЕС. Европейска Сметна палата. Служба ОЛАФ. Други финансови контролни органи в ЕС. Финансов контрол по приходите на ЕС. Финансов контрол по разходите на ЕС труда. Финансов контрол по структурните фондове на ЕС. Финансов контрол по фонда за ориентиране и гарантиране на селското стопанство. Финансов контрол по проекти от фондовете и програмите на ЕС. Взаимодействие и координация между Европейските и националните органи на финансов контрол.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

КОРПОРАТИВНА СИГУРНОСТ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Учебната програма по “Корпоративна сигурност” е предназначена за студентите от специалност Международен бизнес. Тя има задача да даде базови знания в областта на фирмената сигурност, което ще им даде възможност да прилагат най-ефективните методи, форми и средства за създаване, развиване и укрепване на фирмената сигурност на фирмата. Пред курса се поставя задачата да разкрие еволюцията на рисковете и опасностите и естествено да се върви към създаване на активна интегрирана система за фирмена сигурност на бизнеса. Това означава принципно нова система за фирмена сигурност, която не само ще опазва, защитава, обслужва и обезпечава сигурността на организацията чрез специализирани звена, а непосредствено ще участва в създаването на стойността и конкурентноспособността на продукта, главно чрез анализ и синтез на информация, чрез прогнозиране и директно участие при вземането на управленски решения. Разкриват се също така и източниците на заплахата, които се идентифицират в средата и възможностите за реализация под формата на определен риск. Процесът по придобиване на информация за източниците на заплахата, създава предпоставките да се разкрие и методологията, методите и подходи за получаване на изпреварваща информация за корпоративната сигурност. Целта на учебната дисциплина е да се разбере значението на корпоративната сигурност

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в дисциплината „Сигурност“ – същност и значение. Видове сигурност. Териториална, национална, континентална, световна, корпоративна, лична и др. Обекти и субекти на сигурността. Качественото състояние на функционално-информационните системи в частните, общинските и държавните фирми. Териториална сигурност и борба с бедствия, аварии и катастрофи. Роля и значение на полицията за осигуряване на териториалната сигурност. Кибернетична сигурност – същност и значение за фирмата. Защита на комуникациите. Проблеми, подходи, концепции на корпоративната сигурност. Фирмата като сложна съвкупност от физически лица. Степени на лоялност на отделните членове във фирмата. Системи за сигурност във фирмата- обща характеристика. Елементи на системата за корпоративна сигурност. Средства за осъществяване корпоративната сигурност. Видове фирмена сигурност – външна, вътрешна. Изграждане на интегрирана база данни за активна корпоративна сигурност. Създаване на базов модел на система за активна корпоративна сигурност. Информационна система за активна корпоративна сигурност. Видове заплахы за дейността и бизнеса на една фирма. Система за документиране взаимоотношенията между фирмата и нейните служители. Човекът най-слабото звено в системата за сигурност на фирмата-теория и практика на развитите икономики у нас. Ролята на личността в опазване на корпоративната сигурност. Проучвания и анализи. Оценка на системата за сигурност.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ВЪНШНОИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ НА БЪЛГАРИЯ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Целта на курса е да запознае студентите с понятието за външна търговия. Да разкрие традиционните търговски партньори във външната търговия на страната през годините. Да покаже позиционирането на Република България в съвременната световна търговия и правната рамка, в която тя се позиционира. Очакваните резултати от курса са студентите да могат да се ориентират в развитието на външнотърговските отношения на България, да могат да позиционират мястото на Република България в съвременната световна търговия. Да са запознати с националните и международните нормативни актове,

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Вид на изпита: писмен

от които се ръководи страната във външнотърговските си отношения. Да могат да правят анализи за евентуалната бъдеща насоченост на външнотърговските отношения на Република България.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теория на външната търговия. Историческо развитие на българската външна търговия. Търговията на българите по време на османската власт. Българската търговия от освобождението до войните за национално обединение. Българската външна търговия между двете световни войни. Структура на външнотърговските отношения в двуполусния свят. Българската външна търговия по време на социализма. Българската външна търговия след демократичните промени до присъединяването на страната към Европейския съюз. Правна регламентация на Българската външна търговия в края на XX и началото на XXI в. Световни търговски организации. Търговията на Република България, като част от Европейския съюз.

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ГЛОБАЛНА ИКОНОМИКА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на съвременната глобализираща се световна икономика. Материалът е избран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като е представен в рамките на разумен компромис между теоретична и практико-приложна информация. Учебното съдържание обхваща междудържавно сравнителните, международните и институционалните характеристики на световната икономика и международните икономически отношения, както и битуващите основни научни концепции за тяхното бъдеще. Разработеният богат текстови материал, казуси и въпроси целят затвърждаването на получените в рамките на лекционния курс познания, тяхното доразвитие и реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Процесът на глобализация. Глобализацията, геополитиката и геоикономиката. Националните икономики в световната икономика. Глобалните икономически цикли. Международната търговия. Сравнителните ценови равнища. Фискалните модели. Бретън Уудска система и нейната еволюция. Световните институции във финансово икономическата област. Валутните курсове и златно валутните резерви. Платежният баланс и външният дълг. Глобализацията и регионализацията. Регионализацията на световната икономика – ЕС. Глобализацията, мениджмънтът и иновационният процес

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЕВРОПЕЙСКО СТОПАНСТВО

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Целта на курса е да въведе студентите в основните проблеми на Европейската икономическа интеграция и формирането на единното Европейско стопанство. Акцентира се върху етапите на европейската икономическа интеграция, върху предимствата и проблемите при формирането и укрепването на

единното европейско икономическо пространство; върху формирането и компетенциите на основните европейски институции; върху формирането и развитието на Единния пазар на Европейската общност; върху формирането и ролята на Единния икономически и валутен съюз; върху общите политики на ЕС. Разглеждат се също международните икономически и търговски връзки на ЕС, ролята му на основен фактор в Световното стопанство. Разглеждат се проблемите, свързани с разширяването на ЕС и трудностите на новоприетите държави при тяхната адаптация към изискванията и стандартите на Единната европейска икономическа общност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предпоставки, условия и развитие на Европейската икономическа интеграция през втората половина на ХХ век. Структура и основни институции на ЕС. Европейският свят в неговото историческо развитие – свят на плурализъм и конкуренция. Идеи и опити за Европейска интеграция през вековете. Предпоставки и условия за Европейската икономическа интеграция след Втората световна война. Основните етапи на Европейската икономическа интеграция. Структура и основни институции на ЕС. Общите икономически политики на ЕС. Общата търговска политика на ЕС. Обща валутна и финансова политика на ЕИО и ЕС. Структурни политики на ЕС. Общите политики в областта на енергетиката, индустрията и транспорта. Общата екологична политика на ЕС. Общата образователна политика на ЕС. Трите стълба на ЕС – вътрешно единство и мястото на съюза в световната политика. Трите стълба на Европейската общност – същност и структура. ЕС – основен фактор в международните отношения.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МИТА И МИТНИЧЕСКА ПОЛИТИКА НА ЕС

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на митническата политика на ЕС в подкрепа на външнотърговската политика на съюза, също и с цел опазване на сигурността и здравето на гражданите на ЕС. Материалът е насочен към това в рамките на хорариума да се представят основните форми на митническата политика провеждана чрез митата и на митническия контрол прилаган в Европейския митнически съюз.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на митата като инструмент на митническата политика. Същност и цели на европейската митническа политика и като елемент на европейската външнотърговска политика. Европейски митнически съюз. Обща митническа политика на ЕС. Митническа политика при външната търговия на страните от ЕС с индустриални стоки. Митническа политика при външната търговия на страните от ЕС със селскостопански стоки. Митническа политика при външната търговия на страните от ЕС със стоки на интелектуалната собственост. Митническа политика при външната търговия на страните от ЕС за опазване на сигурността и здравето на гражданите на ЕС. Принципът за свободата на търговията и съвременната митническа политика. Европейски митническа тарифа “Тарик” и обща информационна система “Интрастат”. Международни митнически спогодби и участието на страните на ЕС в тях. Митнически преференции предоставяни от ЕС на отделни страни, групи страни и регион. Митническа политика за защита на икономическите интереси на ЕС. Система и организация на митническия контрол в ЕС. Митническо законодателство и митнически изисквания и процедури относно неговото спазване и прилагането на ефективен митнически контрол

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА НА ЕС

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът има за задача да запознае студентите с основите на теорията на финансите и данъчното облагане в контекста на теорията на общественото благосъстояние, икономическия растеж и устойчивото финансиране, както и с най-важните институционални основи на публичните финанси. Дисциплината съдържа информация за данъчните системи на отделните страни, както и информация за източниците за формиране на колективния бюджет на ЕС.

Съдържание на учебната дисциплина:

История на данъчното облагане. Особенности на отделните видове данъчно облагане в ЕС. Класически теории на данъчното облагане. Меркантилизъм и физиократи. Количествена теория на парите и данъчно облагане. Съвременна теория на оптималното данъчно облагане. Кейнсиански теории на данъчното облагане. Теории за съотношението преки косвени данъци. Теория на предлагането и крива на Лафер. Теория на плоското данъчно облагане. Фискална теория на ценовото равнище. Междувремени и международни аспекти на данъчното облагане.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

РЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ИНТЕГРАЦИЯ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Целта на курса е да въведе студентите в основните проблеми на Регионалното икономическо сътрудничество и интеграция и формирането на обща политика за икономическо развитие в даден регион. Акцентира се върху необходимостта от засилено регионално икономическо сътрудничество и възможности за регионална икономическа интеграция, върху предимствата и проблемите при формирането на обща икономическа концепция за региона и евентуално единно икономическо пространство; върху формирането и компетенциите на евентуални общи икономически институции; върху формирането и развитието на Единен пазар в региона; върху формирането на единна инфраструктура; върху общите икономически политики в региона. Разглеждат се също възможностите за общи решения в международните икономически и търговски връзки. Разглеждат се проблемите и трудностите на една обща икономическа политика в региона, свързани с традиционни различия и противоречия на държавите в региона

Съдържание на учебната дисциплина:

Идеи и примери за регионална икономическа интеграция в миналото. Икономическо и търговско сътрудничество в Древността и Средновековието. Икономическо сътрудничество в епохата на Генералната трансформация. Опитите за силова интеграция на Европа в Новото и Най-новото време. Идеи и концепции за европейска интеграция. Регионалната политика на ЕИО и ЕС – Комитетът по регионите, Европейският регионален фонд. Основни региони на икономическо сътрудничество на ЕИО и ЕС. Региони, регионално сътрудничество и икономическа интеграция в съвременното глобално световно стопанство. Примерът на ЕИО и формирането на първите регионални икономически общности в останалия свят. Организации за икономическо сътрудничество и интеграция през втората половина на XX и началото на XXI в. Регионалните икономически обединения в света от края на XX и началото на XXI в. ЕИО и ЕС и другите икономически обединения в света – възможности за разширяване на сътрудничеството. Възможности за регионално, икономическо сътрудничество и интеграция в района на Балканите, Черноморския регион и в зточното Средиземноморие. Възможности и инициативи за

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

регионално икономическо сътрудничество и интеграция в района на Европейския югоизток. България и Балканския регион – възможности за сътрудничество и интеграция.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ФОНДОВЕ НА ЕС

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на финансовите политики на ЕС подкрепящи развитието на интеграцията и кохезията в съюза и постигане на неговите цели. Също така да ги запознае с разпределението, целите и политиките реализиращи се чрез Европейските фондове о техния обем по планови периоди. Материалът е насочен към това в рамките на хорариума да се представят основните механизми и на разпределени на Европейските публични финанси по отделни фондове и програми и усвояването на тези средства чрез проекти на национално ниво.

Съдържание на учебната дисциплина:

История на европейските фондове. Европейска интеграция: европейски политики и техните финансови инструменти. Правна и институционална рамка на фондовете на ЕС. Европейският бюджет и неговата структура. Разпределение на европейския бюджет по политики, фондове и програми. Разпределение на европейския бюджет по страни. Планови периоди за реализация на цели по фондове и програми. Социален фонд. Регионален фонд. Кохезионен фонд. Фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство. Други фондове на ЕС. Механизъм на отпускане и на усвояване на средствата по европейските фондове за отделните страни. Процедури по утвърждаване и реализация на проекти със средства от фондовете на ЕС. Финансов контрол върху финансовите средства от фондовете на ЕС

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНО КУЛТУРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на международното културно сътрудничество, като част от политиката на държавата в областта на международните отношения. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи целят затвърдяване на получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката

Съдържание на учебната дисциплина:

Културата и икономическата теория. Културата като социална система. Културата като икономическа система. Културата и нейната специфика – ключови елементи на процеса на европейска интеграция, основан на общи ценности и общо наследство. Културата – жизненоважен елемент в международните отношения. Международно културно сътрудничество и ролята му във външните отношения на ЕС като средство за засилване на международното сътрудничество. Културно многообразие и межкултурен диалог. Методи за сътрудничество в областта на културата. Стратегически дилеми на културната

политика и международното културно сътрудничество. Културата – част от главните програми и инструменти за международно сътрудничество. Същност и развитие на културните индустрии и мястото им в международно културно сътрудничество. Европейска програма за култура в глобаризиращия свят. Международни културни връзки. Международно културно законодателство.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС ЕТИКЕТ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

В курса от лекции са представени в систематизирана форма знания по международен бизнес етикет. Учебната дисциплина има за цел да даде системни знания по основните проблеми на бизнес-комуникациите и бизнес етикета на съвременния етап. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността. Целта е да се изяснят основните проблеми, свързани със същността на личностното общуване и умението да се общува ефективно, вербални и невербални комуникации, изкуството да се водят преговори, бизнес-етиката, подходите и методите за тяхната реализация, както и свързаните с това теоретични дискусии. При интерпретирането на тези проблеми се отчитат изискванията на националните и международните стандарти. Тематично е свързан с учебни дисциплини като: връзки с обществеността, основи на управлението, организационно поведение, и други дисциплини, свързани със бизнес-комуникациите. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи целят затвърдяване на получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и метод на науката. Културно многообразие и межкултурен. Културата – жизненоважен елемент в международните отношения. Значение и същност на бизнес-комуникациите и международния бизнес етикет. Общуването и комуникациите в организацията. Методи за общуване. Вербални комуникации. Невербални комуникации. Изисквания на международния бизнес-етикет. Изкуството да се печелят преговори. Интуицията – интелектуално умение за водене на преговори и при делово общуване. Бизнес-етика и фирмена култура. Фирмена култура. Правила и етикет на деловите отношения. Особености на деловото общуване с чуждестранни партньори. Деловите приеми и бизнес-етикета. Комуникационни проблеми в бизнес етикета. Кодекс на професионалното поведение и етика. Процес и правила на комуникациите в бизнес общуването. Европейска програма за култура в глобаризиращия свят Международни културни връзки.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЕВРОПЕЙСКА БАНКОВА СИСТЕМА

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 3

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът има за задача да запознае студентите с основите на теорията на европейската икономическа интеграция, както и с най-важните институционални измерения на Европейския съюз, историята и правните основи на ЕС, свързани с банковата система. Студентите ще бъдат запознати и с особеностите

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

на банковите системи на най-големите страни-членки на ЕС. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и емпиричния материал се дава приоритет на връзката между икономическата теория и реалното пазарно поведение на финансовите и нефинансовите институции, правителствата, централните банки и институциите на ЕС. С тази цел се разглеждат някои теми, които не фигурират в учебните програми по международни икономически отношения за другите икономически специалности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Начало на западноевропейската икономическа и политическа интеграция. Проблеми на формирането на единен пазар на банков услуги. Видове банково финансови системи в ЕС. Европейска инвестиционна банка. Платежни системи и банков надзор в ЕС. Банкова система на Великобритания. Германска банкова система. Банкови системи на Франция и Италия. Банкови системи на малките страни в ЕС. Теория на оптималните валутни зони, еврозона. Възникване на теорията на оптималните валутни зони - Робърт Мундел. Заместване на регулиращата роля на валутния курс със свободно движение на капитали и работна сила. Други варианти на теорията на оптималните валутни зони. Роля на вътрешните и външни шокове. Проблеми на единния пазар на ЕС. Колективно регулиране на единния пазар на финансови услуги в ЕС. Основни директиви на Европейската Комисия в областта на финансовите пазари. Маастрихтски конвергентни критерии, еврозона. Интеграция на европейските фондови борси. Валутна стабилност и валутна „змия“. Планът „Вернер“. Създаването на единния европейски пазар. Планът „Делор“. Етапи на създаването на еврозоната. ЕЦБ и системата на европейските централни банки, функции на ЕЦБ.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИНОВАЦИИ И ИНОВАЦИОННА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на иновациите и иновационната политика. Иновационната дейност не може да се разглежда откъснато от всички останали процеси както на макроикономическо ниво, така и на микроикономическо ниво, а също така и в контекста на развитие на европейското изследователско пространство. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат систематизирани знания и формират умения в тази изключително важна област на съвременната икономика. Анализира се прилагането на интегриран подход към иновациите, специфичните икономически особености, стратегиите за осъществяване на иновационна дейност, иновационната активност и бариерите пред иновациите, европейските практики в иновационната дейност и пр.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение, цел и задачи на учебната дисциплина. Успешният мениджмънт на иновациите и иновационна политика – стратегическа задача в съвременните икономически условия. Иновациите – централен проблем на стратегиите и политиката на развитие на съвременната икономика. Съвременно значение и съдържание. Роля на иновациите и иновационната политика в предприемаческата дейност. Иновационен процес. Етапи на иновационния процес. Класификации на иновациите. Признак на класификация – вид нововъведения. Стратегии за осъществяване на иновационната дейност. Иновационни стратегии на предприятието. Основни стратегии за продуктова иновация. Основни стратегии за технологична и организационно-управленска иновация. Рисков капитал. Иновационните мрежи – новата парадигма за създаване и дифузия на знания и иновации. Иновационните мрежи и позицията на фирмата. Създаване на технологично знание в икономическия процес. Интелигентните мрежи и иновациите. Културни особености на средата. Характеристика на новатора. Иновационна активност и бариери пред иновациите. Преодоляване на бариерите пред иновациите. Информационни потребности и иновационни процеси на “новата икономика”. Иновация и интелектуална собственост. Международно сътрудничество в областта на интелектуалната собственост. Авторско право и сродни на него права. Индустиална интелектуална собственост. Патенти и сродни понятия. Промислен дизайн, марки и географски означения.

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Лицензиране и трансфер на технологии. Нови тенденции в развитието на интелектуалната собственост. Мениджмънта на иновациите и тенденциите в иновационната дейност. Иновационният мениджър и осъществяване на фирменото поведение. Иновационна култура и иновационна политика. Иновационна активност и най-съществените бариери пред иновациите в България. Изграждане на иновационна инфраструктура в България. Технологични центрове, бизнес-инкубатори и технологични паркове. Развитие на европейското изследователско пространство. Технологичен трансфер. Европейска стратегия за преодоляване на бариерите пред иновациите в Европа. Иновационни програми на Европейския съюз.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Икономика
Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща както основни общи проблеми на представянето на една страна на международните пазари, така и специфични проблеми на факторите, определящи равнището на нейната външна търговия, стратегията на съвременната конкурентна борба, както и шансовете на българската експортна продукция да получи признание в европейското икономическо пространство. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданата тематика. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи имат за цел да затвърдят получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Концептуални възгледи за международната конкурентоспособност. Въздействие на външната търговия върху икономическия растеж. Влияние на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) върху конкурентоспособността. Инструментарий за измерване на международната конкурентоспособност. Атрактивност и конкурентоспособност. Модели и зависимости. Националната конкурентоспособност в условията на европейската интеграция. Търговското представяне на България в процеса на трансформация. Детерминанти на националното производство. Факторни условия. Пирамида на конкурентоспособността. Фактори за повишаване на международната конкурентоспособност. Индекс на икономическата свобода. Условия за бизнес. Макроикономическа и фирмена конкурентоспособност. Изоставащи сектори в българската икономика. Успешни и проблемни зони. Система за мониторинг на международната конкурентоспособност

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Икономика
Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща както основни характеристики на проектите в рамките на ЕС и други международни организации, така и специфични проблеми на тяхното

управление в рамките на отделни фирми и компании. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданата тематика. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи имат за цел да затвърдят получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат задълбочени знания в разработката и подхода към спечелването на такива проекти, както и в усвояването и реализацията на получените средства, като се запознаят с основните методи намеждународния и европейския проектен мениджмънт и възможностите за тяхното приложение в съвременните икономически условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Управление на международни проекти. Основни положения. Управление на международни проекти и координиране на операциите. Структурен подход за управление на международни проекти. Основни цели. Основни процеси. Организация на управлението на международни проекти. Проблеми на фирмените култури. Изграждане на информационни системи за управление на международни проекти. Международни стандарти за управление на проекти. Стратегически, ресурсни и персонални изисквания. Донори на международни проекти с българско участие – Световна банка, Американска агенция за международно развитие, ЕС и др. Особенности на подхода. Управление на качеството при изпълнение на проекта. Управление на риска. Управление на средства. Модели за отчитане на разходите по проекта. Сигурност на информацията при управлението на проекти

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНО РАЗДЕЛЕНИЕ НА ТРУДА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на международното разделение на труда и специално проблемите в областта на теориите и практиката на съвременното международно разделение на труда /МРД/. Материалът е насочен към това в рамките на хорариума да се представят основните теоретични виждания и модели на съвременното международно разделение на труда и практическото разгръщане на МРД в съвременния свят, както и основните проблеми и тенденции в този процес. В рамките на лекционния курс се дават основните теоретични модели и статистически данни разясняващи процесите на развитие на МРД, подкрепено с изучаване и разработване на казуси и задачи по тези модели и статистически данни в рамките на семинарните упражнения и извънаудиторна заетост.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на международното разделение на труда. Сравнителни преимущества и международното разделение на труда. Обща характеристика на научните теории за международното разделение на труда. Класически теории за международното разделение на труда. А. Смит, Д. Рикардо. Неокласическа теория на международното разделение на труда на Ели Хекшер и Бертил Олин. Основни следствия и критика на неокласическата теория на международното разделение на труда. Неотехнологични теории за международното разделение на труда. "Новите теории" за международното разделение на труда. Основополагащи детерминанти на международното разделение на труда и развитие на международната специализация. Процеси и тенденции Транснационалните компании в съвременното международно разделение на труда. Секторът на промишлеността в рамките на съвременното международно разделение на труда. Секторът на селското стопанство в рамките на съвременното международно разделение на труда. Секторът на услугите в рамките на съвременното разделение на труда. Интензивност и дълбочина на участие на отделните страни и региони в международното разделение на труда. Перспективите на международното разделение на труда в съвременното икономическо развитие.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се

знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът има за задача да запознае студентите с основите на теорията на устойчивото развитие, както и с най-важните международни договорености в тази област, с акцент върху позицията на Европейския съюз в областта на устойчивото развитие като глобален социално-икономически проблем. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и емпиричния материал се дава приоритет на връзката между икономическата теория и реалното пазарно поведение на финансовите и нефинансовите институции, правителствата, централните банки и международните институции, в т.ч. институциите на ЕС. С тази цел се разглеждат някои теми, които не фигурират в учебните програми по международни икономически отношения за другите икономически специалности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Икономическо развитие и околна среда - история. Традиционната макроикономическа теория и устойчивото развитие. Концепцията за устойчивото развитие. Критика на концепцията за устойчивото развитие. Стратегическо устойчиво развитие. Проблеми на устойчивото развитие, свързани с енергетиката. Политика на ЕС в областта на околната среда. Глобалните проблеми и развиващите се страни. Корпоративна устойчивост. Концепцията за чисто производство. Устойчиво развитие, история, принципи, значение. Концепция за устойчиво развитие. Икономически растеж и устойчиво развитие. Критика на концепцията за устойчиво развитие. Политика на ЕС в областта на устойчивото развитие. Корпоративно устойчиво развитие. Стратегия за чисто производство Глобални проблеми в енергетиката. Стратегическо устойчиво развитие

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНИ КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът има за задача да изгради теоретичните основи за разбиране на проблемите, свързани с международните финансови институции (банки, инвестиционни фондове, международни финансови организации, транснационални корпорации и т.н.), ролята на международните капиталови потоци и въздействието на държавното и междудържавното регулиране. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и емпиричния материал се дава приоритет на връзката между икономическата теория и практическите изисквания, свързани с поведението на фирмите, потребителите и макроикономическите процеси в икономиката. С тази цел се разглеждат някои теми, които не фигурират в учебните програми по микроикономика за другите икономически специалности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Международна валутно-финансова система като връзка между националните икономики международните пазари. Отворени икономики, вътрешно и външно равновесие. Ограничения и либерализация: отражение върху външното равновесие и фискално-монетарната политика. Международните финансови институции и движението на капитали. Роля на националните и

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

колективните валути. Валутните курсове и валутните пазари. Международни парични пазари, международна ликвидност. Международни капиталови пазари и фондови борси. Монетарна и фискална политика в условията на отворени икономики. Теории на международните парични и капиталови пазари. Макроикономически теории за страни с отворени икономики. Валутни зони, еврозона, ЕЦБ. МБВР, ЕБВР, ЕИБ и други международни инвестиционни банкови институции. Глобализация на движението на капитали. Проблеми на присъединяването на България към еврозоната. Роля и значение на международното движение на капитали, информация за движението на капиталовите потоци, гарантиране на стабилността на международната валутно-финансова система. Либерализация на международното движение на капитали- изисквания на МВФ, СТО, ЕС, МБВР, ЕБВР и други международни институции. Принцип на условността на МВФ, основни кредитни улеснения на МВФ и основни споразумения между МВФ и България. Международни парични пазари, международна ликвидност, основни международни центрове на търговия с краткосрочни ресурси, МВФ и международната ликвидност. Борси с международно значение, роля на борсите и системите за електронна търговия за международното движение на капитали, особености на единния пазар на финансови услуги в ЕС- роля на директивите на ЕК. Международни валутни пазари, валутните курсове и движението на капитали- еволюция на политиката на МВФ. Основни стратегии на МБВР в областта на икономическото развитие, основни заеми на МБВР за България, аналитични доклади на МБВР за България. Евровалутни пазари, връзка между европазарите и ограниченията върху движението на капитали.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНА ЛОГИСТИКА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 4

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината "Международна логистика" има за цел да запознае студентите със същността на логистичната концепция, връзките и зависимостите между логистиката и други функционални области на управлението, елементите и функциите на логистичните системи, основните подходи и методи за управление на логистичните системи, тенденциите, опита и ефекта от функционирането на логистичните системи в различните сфери и отрасли на икономиката в международен план. Задълбочено се изясняват мястото и ролята на участниците в логистичния процес, както и характеристиките на взаимоотношенията помежду им. Разкриват се особеностите на международната логистика. Специално внимание се отделя на техниките и технологиите, използвани в организацията и управлението на международната логистика. Подчертава се значението на интегрираното управление за ефективното функциониране на международната логистика. Дисциплината "Международна логистика" дава знания на студентите за мястото и ролята на логистиката в икономиката и в различните организации, основните подходи и методи за нейното управление, както и със световните тенденции, опита и постиженията на водещи организации в приложението ѝ. Задълбочено се изясняват предметът, обектът и обхватът на Международната логистика в организационен, и международен мащаб. Последователно се разкриват проблемите на стратегическото, тактическото и оперативното управление на логистичните дейности. Разкриват се особеностите на логистичната проблематика в различните отрасли и сфери на международната икономика. Задълбочено се излагат методите за вземане на решения при управлението на снабдяването производството/операциите и дистрибуцията. Изясняват се основните концепции и технологии за интегрирано управление на логистичните дейности - "Планиране на производствените ресурси" (MRP), "Планиране на ресурсите в сферата на дистрибуцията (ППР)" (DRP) и "Точно навреме (Канбан)" (JIT). Въз основа на богата фактология се илюстрират световните и националните тенденции в развитието на логистиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, цели и задачи на логистиката. Логистиката през годините - развитие на теорията и практиката. Международна логистика. Същност и особености. Международен бизнес и логистика. Посредници в международната логистика - същност, функции. Международен транспорт и застраховане. Логистични

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

канали на снабдяването. Сигурност в международната логистика. Интернационализация на логистиката – транснационални фактори, нови моменти. Интернационализация на логистиката - стратегическо партньорство. Основни задачи на логистиката в условия на Интернет. Интернет като световен тържен център. Управлението на логистичния процес - стратегическо и оперативно-тактическо планиране. Управлението на логистичния процес – управленски решения, информационна система. Съвременни тенденции в развитието на логистиката. Глобална логистика. Интеграция на усилията и интересите чрез международни логистични системи. Логистика и устойчиво развитие. Логистична мрежа и логистични вериги. Влияние на средата. Свободни икономически зони. Физическата дистрибуция в условията на евроинтеграция. Тенденции в развитието на международните транспортни услуги

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.